

[Anker Lau.]

Dernæst finder jeg ingen rimelig begrundelse for fradraget af $\frac{1}{4}$ af henlæggelserne. Her er jo tale om et helt nyt skattegrundlag, der intet har med andre skatteformer at gøre. I de andre tilfælde bruger man det regnskabsmæssige grundlag; hvorfor skal man så have dette fradrag, når man alligevel selv fra forslagsstillernes side erkender, at beregningen ligger i underkanten af det, man fra den side mener er lighed.

Med hensyn til beskatningen af den beregnede indkomst med de 25, eller vel $27\frac{1}{2}$ pct., vil jeg gerne sige, at når man i bemærkningerne sammenholder dette med gennemsnittet for aktieselskaber, hvorfor tager man så ikke skridtet helt ud, så man dog får to tal, der er lighed imellem? Jeg forstod på den ærede ordfører for socialdemokratiet, at dette kan ikke forhøjes i udvalget, men man kan naturligvis også gå den anden vej og foreslå en nedsættelse af aktieselskabs-skatten, således at man dog kom på linie.

Endelig savner jeg en fornuftig begrundelse for, at hovedforeningerne skal betragtes som lukkede, til trods for at halvdelen af deres brugsforeninger er åbne. Her måtte det dog være let at overføre brugsforeningernes åbne salg til beregningen for hovedforeningerne. Det, der her foreslås, synes jeg er så inkonsekvent, at det må kunne rettes i udvalget.

Udfra disse betragtninger må jeg altså erkende, at der er gjort et stort fremskridt med hensyn til at finde et fast skattegrundlag, men jeg tvivler på den anden side på, at der er tilvejebragt lighed gennem de foreslåede satser. Forslaget går jo nu i udvalg, og der kan vel ikke være tvivl om, at man der vil granske det nøje. Det må vel også være muligt for udvalget at tilvejebringe det statistiske materiale, der alene er i stand til at vise, hvor nær man er nået ligheden, og har man ikke nået denne lighed, må der fra alle sider være vilje til at tage det sidste skridt med. Min stilling til forslaget endelige skæbne må derfor være afhængig af de oplysninger, der gives i udvalget, og de forhandlinger, man iøvrigt der fører.

Iøvrigt synes jeg, der er grund til at beklage de konservatives stilling i denne sag. De står åbenbart fremdeles på det gamle forslag, som ikke indeholder noget af det, der efter min mening er allervigtigst, nemlig det sikre skattegrundlag. Et forslag, som bygger på denne sikkerhed, har man mig bekendt ikke villet forhandle om; men man forbeholder sig en negativ kritik og mener

formentlig i fremtiden ligesom i fortiden derved at kunne tjene nogle politiske, propagandamæssige interesser. Det er vist ikke utænkeligt, at netop savnet af dette partis deltagelse i arbejdet har gjort det vanskeligt at rette de fejl, som forslaget også efter min mening endnu rummer, fejl, som måske kunne være undgået allerede nu, hvis de konservative havde villet være med til at arbejde positivt. Vi ved dog allesammen, hvordan det er her i landet eller i denne høje rigsdag, at skal venstre og de konservative opnå noget, så skal vi forhandle os til rette med de radikale eller socialdemokraterne eller måske begge partier, og det må derfor svække denne sags positive kræfter, når de konservative ikke har villet være med til at forhandle på det her skabte grundlag. Men nu går sagen jo i udvalg, og såvidt jeg forstod det ærede medlem hr. Aksel Møller igår, er han nu villig til at smide frakken og gå med i arbejdet og forsøge at tage det sidste skridt med, så man her virkelig kan nå frem til et forslag, som der er enighed om, et godt forslag, således at der kan blive ro om denne sag; jeg tror, at man derved ville imødekomme et ønske fra erhvervene, dels om at få spørgsmålet løst, dels om at få ro.

Når jeg iøvrigt har sagt det, jeg her har sagt, vedrørende brugsforeningsskatten, vil jeg ikke opfattes som nogen modstander af andelsbevægelsen eller andelstanken, når den bruges fornuftigt og ikke kræver sig tillagt særrettigheder, som det øvrige erhvervsliv ikke har. Jeg beundrer de resultater, den danske andelsbevægelse har skabt indenfor produktionen, slagterier, mejerier o. s. v. Dette har været en løftestang for dansk økonomi, som vi alle må være taknemlige for. Jeg erkender også andelsbevægelsens betydning som modvægt imod private monopoler, hvor sådanne griber uberettiget ind i prisdannelsen og begrænser adgangen til de forskellige næringsveje. Men på cmråder, hvor ikke blot den private stordrift, men også Kooperationen sætter ind på en måde, der truer med at udrydde vor ellers frie, selvstændige mellemstand, er der grund til at advare altfor ivrige kræfter, hvadenten motivet er at spare penge eller at tjene penge ved de forskellige former for stordrift. Min stilling til dette forslag om brugsforeningsskat er ikke mindst begrundet i ønsket om at bevare og videreudvikle vore frie mellemstandserhverv, og skal dette lykkes, må der skabes lige vilkår overfor skatterne. Vil man udrydde mellemstanden, skal man blot favorisere koopera-